

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Biológia és Geológia
1.3 Intézet	Geológiai
1.4 Szakterület	Geológia
1.5 Képzési szint	Nappali alapképzés (BSc)
1.6 Szak / Képesítés	Geológia / Geológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A földtudományok története						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Silye Lóránd docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Silye Lóránd docens						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	Ellen.	2.7 Tantárgy típusa	Választ.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő összórás	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					16
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-órászáma	70				
3.8 A félév össz-órászáma	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> az alapvető földtani fogalmak ismerete
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> szövegértés és a könyvtár használatának ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> videoprojektor + laptop
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • a fontosabb etikai alapfogalmak ismerete • a földtudományok történetének fontosabb gondolat-történeti fejezeteinek az ismerete
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • a geológiai gondolkodás fejlődésének megértése • fogalmak új kontextusban való használatának gyakorlata • a kritikus gondolkodás fejlesztése • a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok értelmezésének képessége

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a földtudományának elméleti és gyakorlati módszereinek történeti áttekintése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • alap és specifikus ismeretek elsajátítása az akadémiai kutatások etikáját illetően • a geológiai gondolkodás időbeli változásainak felvázolása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. A tudományos munka módszerei és azok etikai problematikájára.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
2. A tudományos irodalom, probléma és kísérlet.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
3. A tudományos kutatás és közlés etikai vonatkozásai.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
4. A tudományos közlemények elkészítésének és publikálásának alapelvei.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
5. Az ókori görög (pl. Arisztotelész, Sztrabón) és római szerzők (pl. Plinius II) és műveik: a földtani gondolkodásmód megszületése	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
6. A középkor földtudományi szakírói: Abu al-Rayhan al-Biruni, Ibn Sina, Shen Ku stb.o	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
7. A földtudományok a kora újkortól a 18. századig: Georg Agricola, Nicolas Steno, William Whiston, Abraham Gottlob Werner, a neptunisták és plutonisták, Georges Buffon és Georges Cuvier stb.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
8. A 19. század: a földtudományok, mint modern tudományág. Az első geológiai térkép megszerkesztése: William Smith kutatásainak és	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra

életének története. Charles Lyell és a geológiai alapjai		
9. Jean Baptiste Lamarck és Charles Darwin. Darwin útleírásának geológiai tanulságai.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
10. A földtudományok 20. századi története: a közvetlen megfigyeléstől a közvetett megfigyelésig. 1.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
11. A földtudományok 20. századi története: a közvetlen megfigyeléstől a közvetett megfigyelésig. 2.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
12. A földtudományos kutatások története Közép Európában: az útleírásoktól a professzionális, intézményesített kutatásokig.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
13. A kolozsvári földtudományi képzés rövid története.	Frontális bemutató, interaktív elemekkel	2 óra
14. Írásbeli vizsga	Számonkérés/ellenőrzés	2 óra

Könyvészet

Born, Ignaz von, 1770. Briefe über mineralogische Gegenstände auf seiner Reise durch das Temeswarer Bannat, Siebenbürgen, Ober- und Nieder-Hungarn im Jahr 1770. Originaltext und Ungarische übersetzung: eredeti német szöveg és első magyar fordítás. Fuchs, Péter, 2014. Milagrossa, Miskolc.

Codrea A. V., Morărescu G.-R., Săsăran L., 2011. Aspects of Antal Koch's Activity Depicted by His Correspondence. Philobiblon, XVI, 1: 133-142, Cluj-Napoca.

Egyed, Á., Markó, B., Somai, J., Gábos, Z., Kolumbán, J., Németh, S., Szabó, T.A., Péter, M., Péter, H.M., Antal, Á., Benkő, S., Csetri, E., Wanek, F., Gaal, G., Vincze, Z., Sipos, G., Péntek, J., Tonk, M., Kovács, K.G., 2009. Hivatás és tudomány: az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár.

Heller, Á., Berényi, G., 1994. Általános etika. Filum, Budapest.

Huică, I.V., 1980. Viața și activitatea lui Ion Popescu-Voitești. Institutul de Geologie și Geofizică, București.

Ilie, M., 1957. Figuri de geologi români. Vol. 1: Gheorghe Munteanu Murgoci, Ludovic Mrazec, Ion Popescu-Voitești. Editura Științifică, București.

Iso,c D., 2012. Ghid de acțiune contra plagiatului : bună-conduită, prevenire, combatere. Ecou Transilvan, Cluj-Napoca.

Moore, R., Allen S., 1956. The Earth we live on : the story of geological discovery: Jonathan Cape, London.

Papp, G., Szakáll, S., 2002. A magyar topografikus és leíró ásványtan története: (az ásványtan egyéb területei, valamint az oktatási, kutatási és gyűjteményi háttér áttekintésével). Herman Ottó Múzeum, Miskolc.

Silye, L., 2015. Sarmatian foraminiferal assemblages from southern Transylvanian Basin and their significance for the reconstruction of depositional environments. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Tămaș, D.M., Schléder, Zs., Krézsek, Cs., Man, S., Filipescu, S., 2017. Understanding salt in orogenic settings: The evolution of ideas in the Romanian Carpathians. AAPG Bulletin, doi:10.1306/0913171615517088.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. A tudományos munka módszerei és azok etikai problematikájára.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
2. A tudományos irodalom, probléma és kísérlet.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
3. A tudományos kutatás és közlés etikai vonatkozásai.	Egyéni és csoportos munka	2 óra

4. A tudományos közlemények elkészítésének és publikálásának alapelvei.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
5. Az ókori görög (pl. Arisztotelész, Sztrabón) és római szerzők (pl. Plinius II) és műveik: a földtani gondolkodásmód megszületése	Egyéni és csoportos munka	2 óra
6. A középkor földtudományi szakírói: Abu al-Rayhan al-Biruni, Ibn Sina, Shen Ku stb.o	Egyéni és csoportos munka	2 óra
7. A földtudományok a kora újkortól a 18. századig: Georg Agricola, Nicolas Steno, William Whiston, Abraham Gottlob Werner a neptunisták és plutonisták, Georges Buffon és Georges Cuvier stb.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
8. A 19. század: a földtudományok, mint modern tudományág. Az első geológiai térkép megszerkesztése: William Smith kutatásainak és életének története. Charles Lyell és a geológiai alapjai	Egyéni és csoportos munka	2 óra
9. Jean Baptiste Lamarck és Charles Darwin. Darwin útleírásának geológiai tanulságai.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
10. A földtudományok 20. századi története: a közvetlen megfigyeléstől a közvetett megfigyelésig. 1.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
11. A földtudományok 20. századi története: a közvetlen megfigyeléstől a közvetett megfigyelésig. 2.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
12. A földtudományos kutatások története a Kárpát-medencében: az útleírásoktól a professzionális, intézményesített kutatásokig.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
13. A kolozsvári földtudományi képzés rövid története.	Egyéni és csoportos munka	2 óra
14. A szemináriumi dolgozatok értékelés (kollokvium)	Értékelés-számonkérés	2 óra

Könyvészet

Born, Ignaz von, 1770. Briefe über mineralogische Gegenstände auf seiner Reise durch das Temeswarer Bannat, Siebenbürgen, Ober- und Nieder-Hungarn im Jahr 1770. Originaltext und Ungarische übersetzung: eredeti német szöveg és első magyar fordítás. Fuchs, Péter, 2014. Milagrossa, Miskolc.

Egyed, Á., Markó, B., Somai, J., Gábos, Z., Kolumbán, J., Németh, S., Szabó, T.A., Péter, M., Péter, H.M., Antal, Á., Benkő, S., Csetri, E., Wanek, F., Gaal, G., Vincze, Z., Sipos, G., Péntek, J., Tonk, M., Kovács, K.G., 2009. Hivatás és tudomány: az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár.

Heller, Á., Berényi, G., 1994. Általános etika. Filum, Budapest.

Huică, I.V., 1980. Viața și activitatea lui Ion Popescu-Voitești. Institutul de Geologie și Geofizică, București.

Ilie, M., 1957. Figuri de geologi români. Vol. 1: Gheorghe Munteanu Murgoci, Ludovic Mrazec, Ion Popescu-Voitești. Editura Științifică, București.

Iso,c D., 2012. Ghid de acțiune contra plagiatului : bună-conduită, prevenire, combatere. Ecou Transilvan, Cluj-Napoca.

Moore, R., Allen S., 1956. The Earth we live on : the story of geological discovery: Jonathan Cape, London.

Papp, G., Szakáll, S., 2002. A magyar topografikus és leíró ásványtan története: (az ásványtan egyéb területei, valamint az oktatási, kutatási és gyűjteményi háttér áttekintésével). Herman Ottó Múzeum, Miskolc.

Silye, L., 2015. Sarmatian foraminiferal assemblages from southern Transylvanian Basin and their significance for the reconstruction of depositional environments. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Tămaș, D.M., Schléder, Zs., Krézsek, Cs., Man, S., Filipescu, S., 2017. Understanding salt in orogenic settings: The evolution of ideas in the Romanian Carpathians. AAPG Bulletin, doi:10.1306/0913171615517088.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- az előadások tematikája igazodik a kutató- és oktatóhelyek elvárásaihoz
- gyakorlati és elméleti tudás a földtudományok történetével kapcsolatosan

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti ismeretek: a bemutatott fogalmak és történeti események ismerete	Írásbeli dolgozat	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Egy szemináriumi dolgozat elkészítése adott tematikával	Kollokvium	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • a gyakorlatok, több, mint 85%-nak (12 gyakorlat) látogatása • az írásbeli dolgozat feladatainak min. 50%-os arányban való helyes megoldása • a gyakorlati vizsga alkalmával a szemináriumi dolgozatra szerzett 5-ös osztályzat			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2024.07.10.

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.... 2024.07.11. ....

.....